

РЕЗЮМЕТА НА НАУЧНИ ТРУДОВЕ

На гл.ас. Милена Станимирова Кулева, доктор

представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „Доцент” в професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., специалност „Информационни и комуникационни технологии във физическото възпитание и спорта“, обявен в ДВ, бр. 93, 22 ноември 2022 г.

Дисертационен труд на тема: „Управление на интерактивна платформа за обучение на специализирани спортни кадри“, защитен на 31.05.2016 г.

В първа глава на дисертационния труд е направена обзорна характеристика на дистанционното обучение (ДО) в световен мащаб и у нас. Направен е задълбочен сравнителен анализ на съвременните форми на ДО и различните среди и платформи, чрез които се реализира. Изяснява се понятийния апарат и се съпоставят различни теории за особеностите на ДО, както се прави и анализ на отделните етапи на развитие. Основната цел е да се повиши ефективността на обучението на специализирани спортни кадри в НСА чрез разработване и внедряване на интернет базирана платформа за обучение и критерии за оценка на нейната ефективност.

Изследването обхваща периода м. май 2012 год. – м. декември 2016 год. Предмет на изследването са функционалните възможности и критериите за оценка на ефективността на обучението чрез уеб-базирана платформа за дистанционно обучение. Обект на изследване е уеб-базирана платформа за дистанционно обучение в НСА „В. Левски“. Контингент на изследване са общо 131 студенти и преподаватели от НСА „В. Левски“. За изследването са приложени следните математико-статистически методи: вариационен анализ, сравнителен анализ (с помощта на t-критерия на Стюдънт), алтернативен анализ, корелационен анализ (изчислен с коефициент на корелация Гама (G)) и честотен анализ.

Проведени са: моделиране, експеримент, функционален анализ и анкетно проучване. Оценена е нагласата на студентите за използване на интернет базирано обучение. За определяне на обективни критерии за оценка на ефективността на обучение е използван метода на експертните оценки с 45 преподаватели – експерти. От предложените 15 критерия, след обработката са изведени осемте най-значими показатели за оценка на ефективността на обучението чрез уеб-базирана платформа.

Dissertation on “Management of interactive platform for education of sports professionals”, defended on 31.05.2016.

The first chapter of the thesis conducted an overview of Distance Learning (DL) worldwide and in our country. A detailed comparative analysis is made of contemporary forms of DL and the different environments and platforms through which it is implemented. The conceptual apparatus and different theories on the specifics of DL were clarified in the dissertation. Also, an analysis is made of the different stages of its development. The main objective is to increase

the effectiveness of the education of specialized sports specialists at the NSA by developing and implementing a web-based learning platform and criteria for assessing its effectiveness. The study covers the period from May 2012 to Dec. 2016. The subjects of the study are the functionalities and the criteria for evaluating the effectiveness of learning through the web-based learning platform. The object of the research is a web-based platform for DL at the NSA "V. Levski". The contingent of the study were 131 students and professors from NSA "V. Levski". For the study were applied following statistical methods: variation analysis, comparative analysis (using t-criterion Student), an alternative analysis, correlation analysis (calculated with the correlation coefficient Gamma (G)), and frequency analysis. Modeling, experiment, functional analysis, and a questionnaire survey are conducted. Assessed is the attitude of students to use web-based learning. To determine the objective criteria for evaluating the effectiveness of training has been used the method of expert assessments by 45 professors-experts. From the proposed 15 criteria outlined are the eight most important indicators to evaluate the effectiveness of learning through a web-based platform.

Хабилитационен труд – Монография

Милена Кулева. (2022). „Онлайн обучение. Развитие, Педагогически Подходи, Перспективи“. София, ISBN 978-954-718-686-6

В монографията са разгледани различни аспекти на онлайн обучението. Представен е кратък исторически анализ на развитието на дистанционното и онлайн обучение. Представена е и теоретична рамка за по-задълбочено онлайн обучение, като се обръща по-голямо внимание на ролята на преподавателите в този процес. Новите възможности на преподаване са свързани както с особеностите на поколенията, така и с технологичните особености на средите за обучение. Особеностите на технологиите за обучение се развиват в посока „разбиране и създаване“ и по този начин до достигане на затвърдено знание и разбиране. В научния труд се разглеждат още подходите като обучение чрез игри, подходи за социално взаимодействие и сътрудничество, а също и обучението по всяко време и навсякъде. В трета глава се разглеждат и различните подходи и софтуерни решения при дистанционното обучение. Различни платформи за създаване на видео и анимации, платформи за геймификация и като цяло за различните видове среди за онлайн обучение са описани. Разглеждат се и различните модели за смесено обучение, както и ползите от тези модели. Обърнато е внимание на различни аспекти на преподаването, особеностите на аудиторията, индивидуалните възможности при онлайн обучението, както и ролята на преподавателя за успешното и стабилно обучение в онлайн среда. Внимание е обърнато и на идентичността на обучаемите в онлайн среда, в социалните медии и тяхната култура на участие в различни групи и форуми. GDPR и етичните правила за изследвания и норми за работа и обучение в интернет са също разгледани в части от монографичния труд. Четвърта глава е посветена повече на новите подходи за преподаване и т.нар онлайн педагогика.

Ключови думи: *модели за онлайн обучение, обучение в онлайн среда, педагогически и психологически принципи при онлайн обучението.*

Milena Kuleva (2022). **"Online Learning. Development, Pedagogical Approaches, Perspectives"**. Sofia, ISBN 978-954-718-686-6

The monograph discusses various aspects of online learning. A brief historical analysis of distance and online learning development is presented. A theoretical framework for more in-depth online learning is also presented, with greater attention to the role of educators in this process. The new possibilities of teaching are tied to both the generational and technological characteristics of learning environments. The particularities of learning technologies are evolving towards 'understanding and creating' and thus reaching consolidated knowledge and understanding. Approaches such as play-based learning, social interaction or collaboration approaches, and anytime, anywhere learning are also considered in the monography. Chapter three also discusses the different approaches and software solutions in distance learning. Different platforms for video and animation creation, gamification platforms, and in general, different types of online learning environments are described. The different blended learning models and the benefits of these models are also discussed. Attention is paid to various aspects of teaching, the audience's characteristics, individual opportunities in online learning, and the role of the teacher for successful and robust learning in the online environment. Attention is also paid to learners' identity in the online environment, in social media, and their culture of participation in various groups and forums. GDPR and ethical rules for research and norms for work and learning on the internet are also addressed in parts of the monograph. Chapter four is devoted more to new approaches to teaching and so-called online pedagogy.

Keywords: online learning models, online learning, pedagogical and psychological principles of online learning

Милена Кулева. (2022). **НОВОСТИ И ТЕХНОЛОГИЧНИ РЕШЕНИЯ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ: ЛИТЕРАТУРЕН АНАЛИЗ.**

Годишник на Национална спортна академия „Васил Левски“, бр. 2.

Във връзка с навлизането на все повече технологии в ежедневието на хората, промотирането и нуждата от все по-висока физическа активност за справяне със стреса и заболяванията сред хората и наложените ограничения по време на пандемията от COVID-19, от научен интерес е проследяването на новите възможности за практикуване на физическа активност в домашни условия чрез технологични решения. Целта на изследването е чрез систематичен литературен обзор да се проучи ефективността на този вид устройства за повишаване на физическата активност и подобряване на физическия статус в домашни условия. Като резултат от проучените литературни източници бяха изведени 4 научни статии, които доказват ефекта от прилагането на геймификацията и използването на електронни спортове, като повишават редица показатели свързани с нивото на физическа активност. От направения анализ би могло да се обобщи, че въвеждане на технологиите спомагат за повишаване на физическата активност на използващите ги участници.

Ключови думи: геймификация, Ring Fit Adventure, Vaha Mirror, Peleton Bike, физическа

АКТИВНОСТ

Milena Kuleva. (2022). **INNOVATIONS AND TECHNOLOGICAL SOLUTIONS FOR INCREASING PHYSICAL ACTIVITY: A LITERATURE REVIEW.** *Annual of the National Sports Academy "Vassil Levski". Vol. 2.*

Concerning the increasing use of technology in people's daily lives, the promotion and need for more and more physical activity to cope with stress and disease among people, and the restrictions imposed during the COVID-19 pandemic, it is of scientific interest to track new opportunities to practice physical activity at home through technological solutions. Through a systematic literature review, this study aimed to investigate the effectiveness of this type of device in increasing physical activity and improving physical status in the domestic environment. As a result of the literature search, four research articles were identified that demonstrate the effect of gamification and e-sports use by increasing a number of indicators related to physical activity level. From the analysis, it could be summarized that the introduction of technology helps to increase the physical activity level of the participants using it.

Keywords: gamification, Ring Fit Adventure, Vaha Mirror, Peleton Bike, physical activity

Ina Vladova, Milena Kuleva. (2022). **PHYSICAL AND SEXUAL VIOLENCE AGAINST ATHLETES.** *Proceeding Book of the International Scientific Congress "Applied Sports Sciences" - 2022. Volume 1.*

The topic of sexual violence in sports, especially amongst children and young athletes, and after the huge scandal related to women's gymnastics in the US in 2016, is very relevant in today's society. This concept of sexual violence is not unknown to the Bulgarian sports society either. The topic is not alien to Bulgarian sports circles either. For this study, in April 2021, an anonymous survey was conducted with 187 students from NSA "Vassil Levski" to determine whether this type of violence was committed in Bulgarian sports clubs and teams. To ensure anonymity, no personal information was required in the questionnaire, except for the gender of the person filling in the questionnaire. It was found that 10.7% identified themselves as victims of violence, and 2.1% of respondents identified themselves as victims of sexual violence by their coach. After a discussion with students ($n = 50$), it was found that there are differences in the understanding of sexual violence. The study concludes that young people in Bulgaria need to undergo training about sexual violence to protect themselves and know how to react when encountering a sexual abuser.

Keywords: sexual harassment, violence, coaches, teammates, victim

Ина Владова, Милена Кулева. (2022). **ФИЗИЧЕСКО И СЕКСУАЛНО НАСИЛИЕ СРЕЩУ СПОРТИСТИ .** *Сборник с доклади от Международния Научен Конгрес "Приложни Науки в Спорта" - 2022 г. Том 1.*

Темата за сексуалното насилие в спорта, особено сред децата и младите спортисти, и след огромния скандал, свързан с женската гимнастика в САЩ през 2016 г., е много актуална в днешното общество. Тази концепция за сексуално насилие не е непозната и за българското спортно общество. Темата не е чужда и на българските спортни среди. За целите на това изследване през април 2021 г. беше проведена анонимна анкета със 187 студенти от НСА "Васил Левски", за да се установи дали този вид насилие се извършва в българските спортни клубове и отбори. За да се гарантира анонимността, във въпросника не се изискваше никаква лична информация, с изключение на пола на лицето, което попълва въпросника. Установено бе, че 10,7 % от анкетираните са се определили като жертви на насилие, а 2,1 % от тях са се определили като жертви на сексуално насилие от страна на треньора си. След дискусия със студентите ($n = 50$) беше установено, че има различия в разбирането за сексуално насилие. Проучването стига до заключението, че младите хора в България трябва да преминат обучение за сексуалното насилие, за да се предпазят и да знаят как да реагират при среща със сексуален насилник.

Ключови думи: сексуален тормоз, насилие, треньори, съотборници, жертва.

Milena Kuleva. (2022). **ONLINE EXAMS AND THE USE OF DISHONEST PRACTICES BY STUDENTS FROM A SPORTS UNIVERSITY.** *Proceeding Book of the International Scientific Congress "Applied Sports Sciences" - 2022. Volume 1.*

Dishonest methods have been part of the educational process and are likely to be in the future. However, technological progress has undoubtedly created several preconditions for unfair methods. Over the years, many studies have been conducted, and some models have been validated to assess unethical methods that evaluate different approaches. The present study investigates whether and to what extent students studying in sports-oriented courses use such methods. A literature study was conducted to summarize current research on the topic and provide a basis for creating a questionnaire for the students of the National Sports Academy "Vassil Levski". The survey included 89 participants (38 women and 51 men) in a full-time study. The questionnaire was distributed through the National Sports Academy "Vassil Levski" (NSA) professors during the summer examination session. Participation in the survey was optional and only after the end of the Student's examination. The survey was conducted in May-June 2022. The questionnaire was analyzed using Cronbach's α , which showed high-reliability ($= .82$). Regarding the factors of gender and faculty, no statistically significant differences were found. 30.3% ($n=27$) of the students responded that they had used a dishonest method and the remaining 69.7% ($n=62$) declared that they had not used such methods. The most common method is that of using study materials (textbooks) or notes. The following preferred method is "help by a colleague". A correlation was found for those students who used dishonest methods that they boasted to their colleagues $r = .758$ ($\alpha \leq .001$) and their relatives $r = .711$ ($\alpha \leq .001$). As a major conclusion, it can be inferred that despite the dishonest methods used by the students, it generally does not lead to their desired assessment and outcome. Using more components to form a student's final examination

grade, such as exam grades from evaluations, assignments, or tests, ensures a more realistic final examination grade in the respective subject.

Keywords: academic integrity, cheating, academic dishonesty, online exam, sports, and physical education

Милена Кулева. (2022). **ОНЛАЙН ИЗПИТИ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА НЕЧЕСТНИ ПРАКТИКИ ОТ СТУДЕНТИ ОТ СПОРТЕН УНИВЕРСИТЕТ. Сборник с доклади от международния научен конгрес "Приложни спортни науки" - 2022 г. Том 1.**

Резюме: Нечестните методи са били част от образователния процес и вероятно ще бъдат такива и в бъдеще. Технологичният прогрес обаче несъмнено е създал редица предпоставки за нечестни методи. През годините са проведени много изследвания и са утвърдени някои модели за оценка на неетичните методи, които оценяват различни подходи. Настоящото проучване изследва дали и до каква степен студентите, обучаващи се в спортно ориентирани курсове, използват такива методи. Проведено е литературно проучване, което да обобщи актуалните изследвания по темата и да даде основа за създаване на въпросник за студентите от Националната спортна академия "Васил Левски". В проучването бяха включени 89 участници (38 жени и 51 мъже) в редовна форма на обучение. Въпросникът беше разпространен чрез преподавателите от Националната спортна академия "Васил Левски" (НСА) по време на лятната изпитна сесия. Участието в анкетата не беше задължително и се провеждаше само след приключване на изпита на студента. Проучването беше проведено през май–юни 2022 г. Въпросникът беше анализиран с помощта на α на Кронбах, който показва висока надеждност ($= .82$). Що се отнася до факторите пол и факултет, не бяха установени статистически значими разлики. 30,3% ($n=27$) от студентите са отговорили, че са използвали нечестен метод и останалите 69,7% ($n=62$) са заявили, че не са използвали такива методи. Най-често срещаният метод е този на използване на учебни материали (учебници) или записки. Следващият предпочитан метод е "помощ от колега". Установена е корелация за тези студенти, които са използвали нечестни методи, че са се похвалили на колегите си $r = .758$ ($\alpha \leq .001$) и на роднините си $r = .711$ ($\alpha \leq .001$). Като основен извод може да се направи заключението, че въпреки нечестните методи, използвани от

студентите, те като цяло не водят до желаната от тях оценка и резултат. Използването на повече компоненти за формиране на крайната изпитна оценка на ученика, като например изпитните оценки от оценяванията, задачите или тестовете, гарантира по-реалистична крайна изпитна оценка по съответния предмет.

Ключови думи: академична почтеност, измама, академична нечестност, онлайн изпит, спорт и физическо възпитание

Milena Kuleva. (2022). **INTERNET ADDICTION AND LEVEL OF PHYSICAL ACTIVITY OF STUDENTS FROM BULGARIAN UNIVERSITIES.** *Annual of the National Sports Academy "Vassil Levski". Vol. 1*

Introduction: The problem of Internet addiction (IA) and students' physical activity (PA) will be observed in this scientific study. The growing problem of increasing internet addiction and decreasing physical activity is becoming more apparent. Purpose: The purpose of this study is to test whether physical activity is affected by internet addiction and vice versa. Methods: The standardized self-assessment Internet Addiction Test (IAT) and the International Physical Activity Questionnaire – short form (IPAQ - SF) were used. The tests were distributed to 133 students from 3 Bulgarian universities - National Sports Academy "Vassil Levski", Veliko Tarnovo University, and GS Rakovski Military Academy. The Descriptive, Frequency, and Pearson Chi-Square analyses were used. Results: The level of Internet Addiction at all three universities studied is "Mild", but the level of Physical Activity is different at all three universities. The highest addiction is observed among students from the NSA and the lowest among students from the Military Academy. The general weekly Physical Activity is most increased among NSA students and lowest among Military Academy students. The same is with the moderate weekly Physical Activity. Conclusion: The relatively higher Internet Addiction of NSA students does not affect their physical activity. The lower Internet Addiction of students at the Military Academy does not manifest in more Physical Activity, but on the contrary - much more minor. Physical activity level is irrelevant to how much time we spend on the Internet.

Keywords: Physical Activity, Internet Addiction, self-assessment, university students

Милена Кулева. (2022). **ИНТЕРНЕТ ПРИСТРАСТЯВАНЕ И НИВО НА ФИЗИЧЕСКА АКТИВНОСТ НА СТУДЕНТИ ОТ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТИ.** *Годишник на Национална спортна академия "Васил Левски". Том 1*

Въведение: В това научно изследване ще бъде разгледан проблемът за пристрастяването към интернет и физическата активност (ФА) на учащите се. Нарастващият проблем с увеличаващата се пристрастеност към интернет и намаляващата физическа активност става все по-очевиден. Цел: Целта на това изследване е да се провери дали физическата активност се влияе от пристрастяването към интернет и обратното. Методи: Използвани

са стандартизираният тест за самооценка на пристрастяването към интернет (IAT) и Международният въпросник за физическата активност - кратка форма (IPAQ - SF). Тестовите бяха раздадени на 133 студенти от 3 български университета - Национална спортна академия "Васил Левски", Великотърновски университет и Военна академия "Г. С. Раковски". Използвани бяха описателен, честотен и хи-квадрат анализ на Пиърсън.

Резултати: И в трите изследвани университета нивото на пристрастяване към интернет е "леко", но нивото на физическа активност е различно и в трите университета. Най-високо ниво на пристрастяване се наблюдава сред студентите от НСА, а най-ниско - сред студентите от Военната академия. Общата седмична Физическа активност е най-завишена сред студентите от НСА и най-ниска сред студентите от Военната академия. Общата седмична физическа активност се увеличава най-много сред студентите от НСА, а най-малко сред студентите от Военната академия. Същото се отнася и за умерената седмична физическа активност. Заключение: Сравнително по-високата интернет зависимост на студентите от НСА не влияе на тяхната физическа активност. По-ниската Интернет зависимост на студентите от Военната академия не се проявява в по-голяма Физическа активност, а напротив - в много по-малка. Нивото на физическа активност няма отношение към това колко време прекарваме в интернет.

Ключови думи: Физическа активност, пристрастяване към интернет, самооценка, студенти

Огнян Миладинов, Милена Кулева, Михаил Кончев. (2022). **УСПЕВАЕМОСТ НА СТУДЕНТИТЕ ОТ НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19 ПАНДЕМИЯТА.** *Стратегии за политиката в областта на науката и образованието Том 30*

Статията е насочена към изследване успеваемостта на студентите от НСА „Васил Левски“ в периода на дистанционно провеждане на семестриални изпити в условията на пандемията COVID-19. Направено е сравнение на средните стойности на оценките от изпитите между периоди на присъствено и периоди на дистанционно провеждане на изпити. Изследвани са следните показатели: брой на проведените изпити и брой на успешно положените изпити от студентите; разпределение в абсолютни и в относителни стойности на получените в диапазона оценки според българската оценъчна скала; средни стойности на получените оценки. Установено е, че платформата за дистанционно обучение virtual.nsa.bg предлага благоприятни условия за качествено повеждане на онлайн изпити, които позволяват да се получават оценки, адекватни на показаните от изпитваните знания. Методиката на създаване на тестови изпити в платформата, както и разработените защитни механизми при тяхното провеждане значително намаляват възможностите на изпитваните изкуствено да повишат своите оценки, без да са показали необходимите знания.

Ключови думи: дистанционно обучение; онлайн изпити; оценки; успеваемост

Ognyan Miladinov, Milena Kuleva, Mihail Konchev. (2022). **SUCCESS RATE OF THE STUDENTS OF NATIONAL SPORTS ACADEMY "VASSIL LEVSKI" IN THE CONDITIONS OF THE COVID-19 PANDEMIC.** *Strategies for Policy in Science and Education Volume 30*

The article focuses on studying the success rate of NSA "Vasil Levski" students in the period of distance semester examinations in the conditions of the COVID-19 pandemic. The average exam scores between in-person and remote examination periods are compared. The following indicators were examined: the number of examinations held and the number of examinations passed by students; distribution in absolute and relative values of the scores obtained in the range according to the Bulgarian assessment scale; averages of the scores obtained. It has been found that the distance learning platform virtual.nsa.bg offers favorable conditions for quality online exams, which allow obtaining grades adequate to the knowledge shown by the examinees. The methodology by which test exams are created in the platform, and the security mechanisms developed when conducting exams significantly reduce the opportunities for examinees to artificially increase their grades without having demonstrated the required knowledge.

Keywords: distance learning; online exams; assessments; success rates

Mariana Borukova, Milena Kuleva. (2021). **MAIN FACTORS OF THE PHYSICAL CAPACITY OF 15–16-YEAR-OLD STUDENTS (AFTER THE COVID-19 PANDEMIC IN THE SCHOOL YEAR 2019/2020).** *Trakia Journal of Sciences. Vol.19, Suppl. 1*

The aim of the study was to reveal the factor structure and to derive the main factors of physical capacity in 15–16-year-old boys after the first period of isolation during the COVID-19 pandemic. This would help optimize the online learning process in physical education and sports during the next school years. 252 students took part in the study. The following research methods were applied for the realization of the research: study of the literature and theoretical analysis of the specialized literature, and sports-pedagogical testing. To assess the physical capacity 5 tests were applied: Running 30 m (1), long jump with both feet from place (2), 3 kg medicine ball throwing with both hands from a standing position over the head (3), 200 m running (4) and the Test for Agility and Spatial Coordination (5).

The results were processed with SPSS using mathematical and statistical methods: variation analysis, sigma deviation method and factor analysis.

Conclusions: The studied students have average level of physical capacity, compared to the same age group for Bulgarian students. In 15–16-year-old boys the factor structure is composed of 3 main factors, which explain the very high percentage of the initial variance of the studied trend (87.37%). The most important is the first factor, which is related to the explosive force of the lower limbs in horizontal efforts, speed capabilities and the endurance of the examined boys.

Keywords: students, secondary education, online education

Мариана Борукова, Милена Кулева. (2021). **ОСНОВНИ ФАКТОРИ ЗА ФИЗИЧЕСКАТА ДЕЕСПОСОБНОСТ НА 15-16-ГОДИШНИТЕ УЧЕНИЦИ (СЛЕД ПАНДЕМИЯТА ОТ КОВИД-19 ПРЕЗ УЧЕБНАТА 2019/2020 Г.).** *Trakia Journal of Sciences. Брой.19, Прил. 1.*

Целта на проучването е да се разкрие факторната структура и да се изведат основните фактори на физическата дееспособност при 15-16-годишни момчета след първия период на изолация по време на пандемията COVID-19. Това би спомогнало за оптимизиране на онлайн учебния процес по физическо възпитание и спорт през следващите учебни години. В проучването взеха участие 252 ученици. За реализирането на изследването бяха приложени следните изследователски методи: проучване на литературата и теоретичен анализ на специализираната литература, както и спортно-педагогическо тестиране. За оценка на физическата дееспособност бяха използвани 5 теста: Бягане на 30 м (1), скок на дължина с два крака от място (2), хвърляне на 3-килограмова медицинска топка с две ръце от стоеж над главата (3), бягане на 200 м (4) и тест за ловкост и пространствена координация (5).

Резултатите са обработени с SPSS, като са използвани математически и статистически методи: вариационен анализ, метод на сигма отклонението и факторен анализ.

Изводи: Изследваните ученици имат средно ниво на физическа дееспособност в сравнение със същата възрастова група български ученици. При 15-16-годишните момчета факторната структура е съставена от 3 основни фактора, които обясняват много висок процент от началната дисперсия на изследваната тенденция (87,37%). Най-важен е първият фактор, който е свързан с експлозивната сила на долните крайници при хоризонтални усилия, скоростните възможности и издръжливостта на изследваните момчета.

Ключови думи: ученици, средно образование, онлайн обучение.

Mariana Borukova, Milena Kuleva. (2021). **EXTRACURRICULAR ACTIVITIES IN PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS AT SCHOOL IN THE COVID-19 CONDITIONS.** *Strategies for Policy in Science and Education Volume 29*

In the educational system of Bulgaria, extracurricular activities are provided and organized in all schools. There are also schools in the education system of Bulgaria that are neither private nor attached to the Ministry of Education. They are foreign schools in Bulgaria that are under the auspices of their embassies and their education system (e.g. French Lyceum, Anglo-American School, Russian School, American College and others). Sports activities are widespread, as it is well known that most European countries, and especially the United States, believe that competitive spirit is crucial in many professional fields, as well as teamwork, which is imperceptibly developing in most sports. The aim of the present study is to examine the opinion of parents of children from the secondary education level regarding extracurricular activities in physical education and sports in the context of COVID-19. Various research methods were used, like review study of specialized literature and normative documents and survey method. As a result, it was concluded that when students are placed in new and different conditions for sports, their desire and interest to play and to be active is not reduced. The created

and well-organized safe environment during the classes gives confidence and peace of mind to the parents that their children are safe.

Keywords: extracurricular activities; children; anti-epidemic measures; sports

Мариана Борукова, Милена Кулева. (2021). **ИЗВЪНКЛАСНИ ДЕЙНОСТИ ПО ФИЗИЧЕСКО ВЪЗПИТАНИЕ И СПОРТ В УЧИЛИЩЕ В УСЛОВИЯТА НА COVID-19.** *Стратегии за политики в областта на науката и образованието том 29*

В образователната система на България във всички училища се осигуряват и организират извънкласни дейности. В образователната система на България има и училища, които не са нито частни, нито са към Министерството на образованието. Това са чуждестранните училища в България, които са под егидата на техните посолства и тяхната образователна система (например Френски лицей, Англо-американско училище, Руско училище, Американски колеж и други). Спортните занимания са широко разпространени, тъй като е добре известно, че повечето европейски страни, и особено САЩ, вярват, че състезателният дух е от решаващо значение в много професионални области, както и работата в екип, която неусетно се развива в повечето спортове. Целта на настоящото изследване е да се проучи мнението на родителите на деца от гимназиалния етап на обучение относно извънкласните дейности по физическо възпитание и спорт в контекста на COVID-19. Използвани са различни изследователски методи, като преглед на специализирана литература и нормативни документи и анкета. В резултат на това се стигна до заключението, че когато учениците са поставени в нови и различни условия за спорт, желанието и интересът им да спортуват и да бъдат активни не намаляват. Създадената и добре организирана безопасна среда по време на заниманията дава увереност и спокойствие на родителите, че децата им са в безопасност

Ключови думи: извънкласни дейности; деца; антиепидемични мерки; спорт

Ina Vladova, Milena Kuleva. (2021). **SIGNAL FOR HELP.** *Strategies for Policy in Science and Education Volume 29.*

The crisis caused by COVID-19 created a lot of issues in this world. The phenomenon of "domestic abuse" escalated. The pandemic and the lockdowns, unfortunately, aided the "abusers". The victims remained locked with their abusers and their "escape routes" and opportunities for help decreased. Methods. The aim of the present study is to examine the level of occurrence of violence among student-athletes, as well as their preparedness and competence to react.

Results. From the obtained and presented data, it could be concluded that physical and sexual violence are not widespread among Bulgarian athletes. It is noteworthy that parents are more likely to physically abuse their children than the coaches are. Also, the relationship between the athletes themselves is not under the sign of violence – 82.7% (n = 115) say that they have never been a victim of physical violence by a teammate, and three of them say they have been a victim of sexual violence by a teammate.

Conclusions. Given the growth in registered cases of violence, incl. the domestic violence, as well as globalization worldwide, it is necessary to implement a unified discrete signal that can be safely shown in the occurrence of violence. This signal is essential so that it can be used when needed from children to adults, from women and men. The promotion of the international signal for help is important in order to prevent and provide timely assistance to victims of violence. It is important for people to know about it, to use it when needed, but also to recognize it when someone uses it.

Keywords: violence; domestic abuse; athletes; COVID-19

Ина Влагова, Милена Кулева. (2021). **СИГНАЛ ЗА ПОМОЩ.** *Стратегии за политики в областта на науката и образованието Том 29.*

Кризата, причинена от COVID-19, създаде много проблеми в този свят. Ескалира явлението "домашно насилие". Пандемията и блокирането, за съжаление, подпомогнаха "насилниците". Жертвите останаха заключени със своите насилници, а "пътищата им за бягство" и възможностите за помощ намаляха. Методи. Целта на настоящото изследване е да се проучи степента на проява на насилие сред учениците-спортисти, както и тяхната готовност и компетентност да реагират.

Резултати. От получените и представените данни може да се заключи, че физическото и сексуалното насилие не са широко разпространени сред българските спортисти. Заслужава да се отбележи, че родителите са по-склонни да упражняват физическо насилие над децата си, отколкото треньорите. Също така отношенията между самите спортисти не са под знака на насилието - 82,7% (n = 115) казват, че никога не са били жертва на физическо насилие от страна на съотборник, а трима от тях казват, че са били жертва на сексуално насилие от страна на съотборник. Заключение. Предвид нарастването на броя на регистрираните случаи на насилие, в т.ч. домашно насилие, както и глобализацията в световен мащаб, е необходимо да се въведе единен дискретен сигнал, който да може спокойно да се показва при проява на насилие. Този сигнал е от съществено значение, за да може да се използва при необходимост от деца до възрастни, от жени и мъже. Популяризирането на международния сигнал за помощ е важно, за да се предотврати и осигури навременна помощ на жертвите на насилие. Важно е хората да знаят за него, да го използват при нужда, но и да го разпознават, когато някой го използва.

Ключови думи: насилие; домашно насилие; спортисти; COVID-19

Milena Kuleva. (2020). **THE IMPACT OF COVID-19 PANDEMIC ON THE EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS OF ONLINE DISTANCE LEARNING.** Pedagogika - Pedagogy

According to the outbreak of COVID-19 pandemic situation, the educational system was one of the sectors that had to move very quickly and adapt the learning process, and millions of young people to complete their education in an online environment, others to move to a higher educational level, and of course there are thousands of specialists who ask the question "was

this education really effective?". The transition to entirely online form of education was necessitated by the anti-epidemic measures in connection with COVID-19, and due to the uncertainty in controlling the virus, will probably continue in 2020/21 academic year. The aim of this study is to check whether there is a change in the opinion of experts from the National Sports Academy "Vassil Levski" (NSA) regarding the indicators for assessing the effectiveness of the online learning at the moment of online education, compared to 2016 theoretical model. 73 teachers from NSA gave their opinion on the criteria presented in a theoretical model developed and evaluated in 2016, in a previous study. Various statistical methods were used to analyze the results. The results that were derived after the processing showed a significant rearrangement of the factors (indicators) for evaluating the effectiveness and greater concentration and attention on the selected criteria. In conclusion, it could be summarized that the factors influencing the evaluation of effectiveness are several and they are all significant and of particular importance. There is a need a lot of work to be done to improve the communication in the online platform, especially for online video conferencing with many participants, which should be integrated into the platform so as to create a convenient, easy and with many functional possibilities for work and study in a virtual environment.

Keywords: COVID-19; experts; quality; effectiveness; indicators

Милена Кулева. (2020). **ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПАНДЕМИЯТА COVID-19 ВЪРХУ ОЦЕНКАТА НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОНЛАЙН ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ.** Pedagogika - Педагогика

Според ситуацията с избухването на пандемията COVID-19 образователната система беше един от секторите, които трябваше да се придвижат много бързо и да адаптират учебния процес, а милиони млади хора да завършат образованието си в онлайн среда, други да преминат към по-високо образователно ниво и, разбира се, има хиляди специалисти, които си задават въпроса "дали това образование е наистина ефективно?". Преминаването към изцяло онлайн форма на обучение се наложи поради противоепидемичните мерки във връзка с COVID-19 и поради несигурността в борбата с вируса вероятно ще продължи и през 2020/21 учебна година. Целта на това изследване е да се провери дали има промяна в мнението на експертите от Националната спортна академия "Васил Левски" (НСА) относно показателите за оценка на ефективността на онлайн обучението в момента на преминаване към онлайн обучение в сравнение с теоретичния модел от 2016 г. 73 преподаватели от НСА изразиха мнението си относно критериите, представени в теоретичния модел, разработен и оценен през 2016 г., в рамките на предишно проучване. За анализ на резултатите бяха използвани различни статистически методи. Резултатите, които бяха получени след обработката, показаха значително пренареждане на факторите (показателите) за оценка на ефективността и по-голяма концентрация и внимание върху избраните критерии. В заключение може да се обобщи, че факторите, влияещи върху оценката на ефективността, са няколко и всички те са значими и от особена важност. Необходимо е да се свърши много работа за подобряване на комуникацията в онлайн платформата, особено за онлайн

видеоконференции с много участници, които трябва да бъдат интегрирани в платформата, за да се създаде удобна, лесна и с много функционални възможности работа и обучение във виртуална среда.

Ключови думи: COVID-19; експерти; качество; ефективност; показатели

Mariana Borukova, Milena Kuleva. (2020). ANALYSIS OF THE OPINION OF THE STUDENTS FROM THE NATIONAL SPORTS ACADEMY ABOUT THE DISTANCE LEARNING IN BASKETBALL IN THE CONDITIONS OF COVID-19 PANDEMIC.

Pedagogika – Pedagogy.

According to the declared state of emergency and lockdown in Bulgaria and in the world due to the pandemic of COVID-19, the last two months of the summer semester of the academic year 2019/2020 students from the National Sports Academy "Vassil Levski" (NSA) continued their education from a distance through the e-learning platform of the Academy, in which educational materials for the different disciplines were uploaded. The aim of this study is to examine the opinion of first-year students of NSA about the distance learning in basketball, which under normal circumstances is conducted in the hall. The study also aims to make a comparative analysis of the percentage of the answers received by the criteria: faculty (Sports and Pedagogy) and gender. Research methodology: the students were provided with a questionnaire containing 14 questions. The survey was anonymous and not mandatory. It was completed by 106 students (53 men and 53 women) from the first year of the Faculty of Sports and the Faculty of Pedagogy. To achieve the aims of the study, the following methods were applied: a review of the specialized literature and conducting a survey. Mathematical-statistical methods: the results were processed with SPSS 23, using frequency analysis by one-dimensional and two-dimensional frequency distribution, and comparison of the distribution of features with Pearson's χ^2 criterion.

Keywords: asynchronous learning; faculty of Sports; faculty of Pedagogy; gender

Мариана Борукова, Милена Кулева (2020). АНАЛИЗ НА МНЕНИЕТО НА СТУДЕНТИТЕ ОТ НАЦИОНАЛНАТА СПОРТНА АКАДЕМИЯ ЗА ДИСТАНЦИОННОТО ОБУЧЕНИЕ ПО БАСКЕТБОЛ В УСЛОВИЯТА НА КОВИД-19 ПАНДЕМИК. Педагогика – Pedagogy.

Във връзка с обявеното извънредно положение и локализация в България и в света заради пандемията от COVID-19, през последните два месеца от летния семестър на учебната 2019/2020 година студентите от Националната спортна академия "Васил Левски" (НСА) продължиха обучението си дистанционно чрез платформата за електронно обучение на Академията, в която бяха качени учебни материали за различните дисциплини. Целта на това изследване е да се проучи мнението на студентите от първи курс на НСА за

дистанционното обучение по баскетбол, което при нормални обстоятелства се провежда в зала. Изследването има за цел също така да направи сравнителен анализ на процентното съотношение на получените отговори по критериите: факултет (спорт и педагогика) и пол. Методология на изследването: на студентите беше предоставен въпросник, съдържащ 14 въпроса. Анкетата беше анонимна и не беше задължителна. Тя беше попълнена от 106 студенти (53 мъже и 53 жени) от първи курс на факултет "Спорт" и факултет "Педагогика". За постигане на целите на изследването бяха приложени следните методи: преглед на специализираната литература и провеждане на проучване. Математико-статистически методи: резултатите са обработени с SPSS 23, като е използван честотен анализ чрез едномерно и двумерно разпределение на честотите и сравнение на разпределението на признаците с критерия χ^2 на Пийърсън.

Ключови думи: асинхронно обучение; факултет по спорт; факултет по педагогика; пол.

Milena Kuleva. (2019). **THE LEVEL OF INTERNET ADDICTION OF STUDENTS FROM DIFFERENT BULGARIAN UNIVERSITIES.** *Proceeding Book of the International Scientific Congress - Applied Sports Sciences 2019*

Introduction: In this scientific study, we address the problem of Internet addiction. This is an increasingly popular topic as many studies indicate that society is becoming more dependent on the Internet. Methodology: We used a self-assessment Internet Addiction Test (IAT), developed by Dr. Kimberly Young, and we distributed it to students from 3 universities - National Sports Academy "Vassil Levski", Veliko Turnovo University and GS Rakovski Military Academy. Results and discussion: The results of the study showed that in all three universities, the level of internet addiction is Mild. The highest addiction is observed among students from the NSA, and the lowest among students from the Military Academy. This can be explained in the following way: the trainees at the Military Academy are mostly family type and in their social life, after completing their duties and the training is oriented to the family circle. Also, Internet usage at work is limited. Conclusions: In this study, it became clear that lack of time to communicate and make friends "offline" is a prerequisite for higher internet addiction. We believe that internet addiction is significantly higher in all surveyed people, and the difference is determined by the fact that modern life is at extremely high speeds and the luxury of "standing at the computer" is minimized.

Keywords: Internet Addiction Test, university, level of addiction

Милена Кулева. (2019). **НИВО НА ИНТЕРНЕТ ЗАВИСИМОСТ НА СТУДЕНТИ ОТ РАЗЛИЧНИ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТИ.** Сборник с доклади от международен научен конгрес - Приложни науки в спорта 2019 г.

Въведение: В това научно изследване разглеждаме проблема за пристрастяването към интернет. Това е все по-популярна тема, тъй като много изследвания показват, че обществото става все по-зависимо от интернет. Методология: Използвахме тест за самооценка на интернет зависимостта (IAT), разработен от д-р Кимбърли Йънг, и го

разпространихме сред студенти от 3 университета - Национална спортна академия "Васил Левски", Великотърновски университет и Военна академия "Г. С. Раковски".

Резултати и обсъждане: Резултатите от проучването показват, че и в трите университета нивото на пристрастяване към интернет е леко. Най-висока степен на пристрастяване се наблюдава сред студентите от НСА, а най-ниска - сред студентите от Военната академия. Това може да се обясни по следния начин: обучаемите във Военната академия са предимно семеен тип и в социалния си живот, след приключване на служебните си задължения и обучението, са ориентирани към семейния кръг. Освен това използването на интернет на работното място е ограничено. Изводи: В това проучване стана ясно, че липсата на време за общуване и създаване на приятелства "офлайн" е предпоставка за по-висока степен на пристрастяване към интернет. Смятаме, че интернет зависимостта е значително по-висока при всички изследвани лица, а разликата се определя от факта, че съвременният живот протича на изключително високи скорости и луксът да "стоиш пред компютъра" е сведен до минимум.

Ключови думи: Тест за пристрастяване към интернет, университет, ниво на пристрастяване.

Татяна Янчева, Милена Кулева. (2018). **ТЪРСЕНЕ НА УСЕЩАНИЯ И СПРАВЯНЕ СЪС СТРЕС ПРИ УЧАСТНИЦИ ВЪВ ВОЕННИ МИСИИ В АФГАНИСТАН.** Сборник с доклади от Петата научна конференция "Спорт и сигурност", 21-22 май 2018

Дейностите, извършвани от хората, които участват във военни мисии, често предизвикват различни въпроси и интерпретации. От една страна, те предполагат склонност към рискови действия, а от друга - изискват дисциплина и баланс в поведението на човека. Целта на нашето изследване е да проучим особеностите в потребността от търсене на усещания сред участниците във военни мисии в Афганистан и да потърсим връзката им с използваните стратегии за справяне със стреса. Изследването е проведено сред 107 лица (100 мъже и 7 жени) на възраст между 23 и 56 години от българския военен контингент, всички участвали в международната мисия на НАТО в Афганистан. Всички изследвани лица бяха разделени на групи в зависимост от възрастта, пола и ранга им. Използвахме: 1. Методика за изследване на психичната нестабилност и търсенето на усещания, адаптирана от А. Величков и М. Радославова, 2005 г. и базирана на методите на М. Цукерман (1979, 1994). 2. Скала за стратегии за справяне със стреса - COPE - 1 (Carver, et al, 1989), адаптирана за българските условия (М. Георгиев и др., 2003). Изследваните лица - участници във военни мисии - показаха по-ниски стойности по всички скали на потребността от търсене на усещания в сравнение с установените норми за българската извадка и резултатите от изследванията, проведени сред представители на т.нар. екстремни спортове. Резултатите разкриват специфична картина на проявление на изследваните показатели сред офицерите и войниците. Налице е специфично влияние на професионалния опит върху изследваните

параметри. Установените закономерности са ценен ориентир по отношение на подбора на военнослужещи за участие във военни мисии, както и на тяхната сигурност.

Ключови думи: търсене на усещане, военни мисии, стратегии за справяне със стреса

Tatiana Iancheva, Milena Kuleva (2018). **SENSATION SEEKING AND COPING WITH STRESS AMONG PARTICIPANTS IN MILITARY MISSIONS IN AFGHANISTAN.** *Proceedings of the Fifth Scientific Conference "Sport and Security", 21-22 May 2018.*

The activities performed by people who take part in military missions often arise various questions and interpretations. On the one hand, they suppose a tendency toward risky acts; on the other hand, they require discipline and balance in one's behavior. The aim of our research is to study the peculiarities in the need of sensation seeking among participants in military missions in Afghanistan and to look for their relation to the stress coping strategies used. The research was done among 107 individuals (100 men and 7 women) aged between 23 and 56 years from the Bulgarian military contingent, all of whom took part in the international NATO mission in Afghanistan. All the individuals researched were divided into groups according to their age, gender and rank. We used: 1. Methodology for surveying the psychic instability and sensation seeking, adapted by A. Velichkov and M. Radoslavova, 2005 and based on M. Zuckerman's methods (1979, 1994). 2. Coping Orientations to Problems Experienced Scale – COPE – 1 (Carver, et al, 1989), adapted for Bulgarian conditions (M. Georgiev et al, 2003). The researched individuals-participants in military missions showed lower values along all scales of the need of sensation seeking than the established norms for the Bulgarian sample and the results from research done among representatives of the so called "extreme sports". The results reveal a specific picture of manifestation of the researched indexes among officers and soldiers. There is a specific influence of work experience on the researched parameters. The established regularities are a valuable reference point as regards the recruitment of soldiers in military missions as well as their security.

Keywords: sensation seeking, military missions, stress coping strategies

Tatiana Iancheva, Galina Rogleva-Domuschieva, Milena Kuleva. (2018). **SENSATION SEEKING AND STRESS COPING STRATEGIES OF PARTICIPANTS IN MILITARY MISSIONS IN AFGHANISTAN AND ANTARCTIC EXPEDITIONS.**

Journal of Applied Sports Sciences, Vol.1

The activities performed by people who go on military missions or on Antarctic expeditions to Livingston Island often arise various questions and interpretations. On the one hand, they suppose a tendency toward risky acts; on the other hand, they require discipline and balance in one's behavior. The aim of our study was to examine the peculiarities of the need of security and the need of sensation seeking as basic personal variables of participants in military missions in Afghanistan and Bulgarian Antarctic expeditions and to examine their relation to the coping strategies applied. The research was done among 141 individuals (107 participants in Bulgarian military contingent which took part in an international NATO mission in Afghanistan in 2017

and 34 participants in two Bulgarian Antarctic expedition on Livingston Island in 2014/2015 and 2016/2017. All the individuals researched were divided into groups according to their age, gender and rank. We used: 1) Need of security assessment test (A. Velichkov, M. Radoslavova, S. Vassileva, V. Todorov, 1998). 2) Coping Orientations to Problems Experienced Scale – COPE – 1 (Carver, et al, 1989), adapted for Bulgarian conditions (M. Georgiev et al., 2003) and 3) Research methods of psychic instability and sensation seeking, adapted by A. Velichkov and M. Radoslavova (2005). It is based on M. Zuckerman's methods (1979, 1994). The researched participants in military missions and the explorers from Antarctic expeditions showed significant differences along the indexes between the two groups. The participants in military mission have lower values along all scales of the need of sensation seeking in comparison with the established norms for the Bulgarian sample and higher values of the need of security. The results of the participants in the Antarctic expeditions are particularly interesting. Regardless of their pronounced inclination to adventurous experiences and risky behavior, to hasty and impulsive actions, when subjected to tension, uncertainty and stress they revert to cognitive engaged coping strategies, which suppose active coping, planning, mobilization and a sense of control over the situation. The established regularities are a valuable reference point both for the selection of the participants in military missions and expeditions and for the insurance of their safety.

Keywords: need of security, sensation seeking, military missions, stress coping strategies, Antarctic expeditions.

Татяна Янчева, Галина Роглева-Домусчиева, Милена Кулева. (2018). **ТЪРСЕНЕ НА УСЕЩАНИЯ И СТРАТЕГИИ ЗА СПРАВЯНЕ СЪС СТРЕСА НА УЧАСТНИЦИТЕ ВЪВ ВОЕННИ МИСИИ В АФГАНИСТАН И АНТАРКТИЧЕСКИ ЕКСПЕДИЦИИ.** *Journal of Applied Sports Sciences, том 1*

Дейностите, извършвани от хора, които отиват на военни мисии или на антарктически експедиции на остров Ливингстън, често предизвикват различни въпроси и тълкувания. От една страна, те предполагат склонност към рисковани действия, а от друга - изискват дисциплина и баланс в поведението на човека. Целта на нашето изследване беше да се проучат особеностите на потребността от сигурност и потребността от търсене на усещания като основни личностни променливи на участниците във военните мисии в Афганистан и българските антарктически експедиции и да се изследва връзката им с прилаганите стратегии за справяне. Изследването е проведено сред 141 лица (107 участници в българския военен контингент, участвал в международна мисия на НАТО в Афганистан през 2017 г., и 34 участници в две български антарктически експедиции на остров Ливингстън през 2014/2015 и 2016/2017 г. Всички изследвани лица бяха разделени на групи в зависимост от възрастта, пола и ранга им. Използвахме: Величков, М. Радославова, С. Василева, В. Тодоров, 1998 г.). 1) Тест за оценка на потребността от сигурност (А. Величков, М. Радославова, С. Василева, В. Тодоров, 1998 г.). 2) Скала за стратегии за справяне със стреса - COPE - 1 (Carver, et al, 1989), адаптирана за български условия (М. Георгиев и др., 2003) и 3) Изследователски методи за психична нестабилност и търсене на усещания, адаптирани от А. Величков и М. Радославова (2005). Той се

основава на методите на М. Цукерман (1979, 1994). Изследваните участници във военни мисии и изследователите от антарктическите експедиции показват значителни разлики по индексите между двете групи. Участниците във военни мисии имат по-ниски стойности по всички скали на потребността от търсене на усещания в сравнение с установените норми за българската извадка и по-високи стойности на потребността от сигурност. Особено интересни са резултатите на участниците в антарктическите експедиции. Независимо от изразената им склонност към авантюристични преживявания и рисково поведение, към прибързани и импулсивни действия, когато са подложени на напрежение, несигурност и стрес, те се връщат към когнитивните ангажирани стратегии за справяне, които предполагат активно справяне, планиране, мобилизация и чувство за контрол над ситуацията. Установените закономерности са ценна отправна точка както за подбора на участниците във военни мисии и експедиции, така и за осигуряването на тяхната безопасност.

Ключови думи: потребност от сигурност, търсене на усещания, военни мисии, стратегии за справяне със стреса, антарктически експедиции.

Milena Kuleva. (2017). **DETERMINING CRITERIA FOR EVALUATING THE EFFICIENCY OF THE EDUCATION IN A DISTANCE LEARNING PLATFORM.**

Proceeding Book of the International Scientific Congress - Applied Sports Sciences – 2017.

In the modern conditions of continuous educational process, the nature, the role, the methods and the technologies of training at universities are changing. This study aims to offer objective criteria for evaluating the efficiency of the distance learning process of sports specialists through a distance learning platform. Methodology: A questionnaire with indicators analyzing the efficacy of the NSA eLearning platform based on the analysis of the foreign experience, in-depth examination of the current assessment models, and the key elements of instruction in the NSA online platform was created, and 45 faculty lecturers took part in the research. There were three methods used: variation analysis, frequency analysis, and comparative Student's t-criterion (Pt 95%). Depending on the order in which the proposed indicators were ranked, the estimated total of the frequencies was multiplied by the appropriate weight factor (3, 2, or 1). (Levy, 2006). Results: The created theoretical model derived eight factors. Among them, the factor "attrition" was not mentioned as a factor influencing effectiveness. Conclusions: According to experts, the platform's ability to guarantee the relevancy of learning content, accessibility to learning materials and resources, and a user-friendly virtual environment are the main factors that define how effective the learning process is (platform). We think it will be important in the future to investigate the issue of attrition from the learning process by looking at the potential causes, both in traditional classroom settings and in distance (online) learning.

Keywords: evaluation criteria, efficiency, distance education, e-learning platform.

Милена Кулева. (2017). **ОПРЕДЕЛЯНЕ НА КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ОБУЧЕНИЕТО В ПЛАТФОРМА ЗА ДИСТАНЦИОННО**

ОБУЧЕНИЕ. *Сборник с доклади от Международен научен конгрес - Приложни науки в спорта - 2017.*

В съвременните условия на непрекъснат образователен процес се променят същността, ролята, методите и технологиите на обучение в университетите. Целта на настоящото изследване е да предложи обективни критерии за оценка на ефективността на процеса на дистанционно обучение на спортни специалисти чрез платформа за дистанционно обучение. Методология: Създаден е въпросник с индикатори, анализиращи ефикасността на платформата за електронно обучение на НСА въз основа на анализ на чуждестранния опит, задълбочено проучване на настоящите модели за оценяване и ключовите елементи на обучението в онлайн платформата на НСА, а в изследването са участвали 45 преподаватели. Използвани са три метода: вариационен анализ, честотен анализ и сравнителен t-критерий на Student (Pt 95%). В зависимост от реда, в който са класирани предложените индикатори, изчислената обща честота се умножава по съответния коефициент на тежест (3, 2 или 1). (Леви, 2006). Резултати: Създаденият теоретичен модел извежда осем фактора. Сред тях факторът "отпадане от учебния процес" не е споменат като фактор, влияещ върху ефективността. Заключение: Според експерти способността на платформата да гарантира уместността на учебното съдържание, достъпността до учебни материали и ресурси и удобната за потребителя виртуална среда са основните фактори, които определят ефективността на учебния процес (платформа). Смятаме, че в бъдеще ще бъде важно да се проучи проблема с отпадането от учебния процес, като разгледаме потенциалните причини, както в традиционната класната стая, така и при дистанционното (онлайн) обучение.

Ключови думи: критерии за оценка, ефективност, дистанционно обучение, платформа за електронно обучение.

Mariana Borukova, Milena Kuleva, Asya Tsarova. (2017). **FACTOR STRUCTURE AND BASIC FACTORS OF THE SPORTS PREPAREDNESS OF 15-16 YEARS OLD NATIONAL BASKETBALL COMPETITORS** *Proceeding Book of the International Scientific Congress - Applied Sports Sciences – 2017.*

Introduction: It is often needed in the basketball practice to evaluate the stage of the young basketball players' preparedness. In this way the necessary information is received which serves as a landmark about the level of their development – whether they have the necessary physical qualities and basketball skills, whether they go forward within the educational and training process and whether there is a perspective for their development as highly qualified competitors in the future (Karalejič M., Jakovljevič S. 2001). The complex development of the motive qualities sets up the issue about the evaluation and control on the specific functional preparation of the competitors. For this purpose many researchers are developing specific basketball tests and indicators (Giosheva, K., K. Tzarov, R. Tzarovaa, 1990, Gigova, V., 2002, Dasheva, D., 1991, Zhelyazkov, Tz., 1978, Zhelyazkov, Tz., Koyle, V., 1993, Coyzi, B., Power, F., 1975, Wilkes, G., 1968, Borukova, M., 2014). It is indisputable that one of the main factors of the game effectiveness is the skill of the competitors to materialize their motor potential into

rational technical and tactical activities. The studies in that field cover huge factual material (Auerbach, R., 1978, Wilkes, G., 1968, Tzarov, Kr., 2001, Tzarov, Kr., 2008, Tzarova, R., 2013, Coysi, B., Power, F. 1983, Bomp, O. T. 2000). The contribution of each of the indicators under study to the sport result of a given person or totality depends to the greatest degree on 3-4 basic factors. The disclosure of the factor structure of the physical development and the specific workability of growing up basketball players has high informative value for the optimization of the educational and training process (Tzarova, R., Borukova, M. 2012). Depending on the importance of the separate indicators for the sports achievement, their factor weights represent greater or smaller significance for the optimization of the training from strategic aspect. The evaluation of the results by normative tables provides the possibility for tactical (current) optimization of the training depending on the moment development level of each of the competitive effectiveness symptoms (Dasheva, D., 1991, Tzarov, Kr., 2001, Tzarova, R., 2013). It is established during studies executed in the sports schools (Borukova, M., 2014). that for the 15-16 years old pupils practicing basketball in these schools, the high effectiveness of the speed shooting while moving, the explosive strength of the lower limbs, the speed endurance and the skill of managing the ball while standing have the greatest contribution to the general physical and technical-tactical preparedness of the players.

Keywords: growing up basketball players, optimization, educational and training process

Мариана Борукова, Милена Кулева, Ася Църва. (2017). **ФАКТОРНА СТРУКТУРА И ОСНОВНИ ФАКТОРИ НА СПОРТНАТА ПОДГОТОВКА НА 15-16-ГОДИШНИ НАЦИОНАЛНИ СЪСТЕЗАТЕЛИ ПО БАСКЕТБОЛ** *Сборник с доклади от Международен научен конгрес - Приложни науки в спорта - 2017.*

Въведение: В баскетболната практика често се налага да се оценява степента на подготвеност на младите баскетболисти. По този начин се получава необходимата информация, която служи като ориентир за нивото на тяхното развитие - дали притежават необходимите физически качества и баскетболни умения, дали продължават напред в рамките на образователния и тренировъчния процес и дали има перспектива за развитието им като висококвалифицирани състезатели в бъдеще (Karalejić M., Jakovljević S. 2001). Комплексното развитие на двигателните качества поставя въпроса за оценката и контрола върху специфичната функционална подготовка на състезателите. За тази цел много изследователи разработват специфични баскетболни тестове и показатели (Гьошева, К., К. Църв, Р. Църваа, 1990, Гигова, В., 2002, Дашева, Д., 1991, Желязков, Ц., 1978, Желязков, Ц., Койл, В., 1993, Койзи, Б., Пауър, Ф., 1975, Уилкс, Г., 1968, Борукова, М., 2014). Безспорно е, че един от основните фактори за ефективността на играта е умението на състезателите да материализират двигателния си потенциал в рационални технически и тактически действия. Изследванията в тази област обхващат огромен фактически материал (Ауербах, Р., 1978, Уилкс, Г., 1968, Царов, Кр., 2001, Царов, Кр., 2008, Царова, Р., 2013, Койси, Б., Пауър, Ф. 1983, Бомпа, О. Т. 2000). Приносът на всеки от разглежданите показатели за спортния резултат на дадено лице или съвкупност зависи в най-голяма степен от 3-4 основни фактора. Разкриването на факторната структура на физическото развитие и специфичната работоспособност на подрастващите

баскетболисти има висока информативна стойност за оптимизиране на учебно-тренировъчния процес (Църова, Р., Борукова, М. 2012). В зависимост от важността на отделните показатели за спортните постижения, техните факторни тегла представляват по-голяма или по-малка значимост за оптимизирането на обучението от стратегическа гледна точка. Оценката на резултатите по нормативни таблици дава възможност за тактическа (текуща) оптимизация на подготовката в зависимост от моментното ниво на развитие на всеки от симптомите на състезателната ефективност (Дашева, Д., 1991, Църров, Кр., 2001, Църова, Р., 2013). По време на изследванията, проведени в спортните училища (Borukova, M., 2014), е установено, че за 15-16-годишните ученици, практикуващи баскетбол в тези училища, високата ефективност на скоростната стрелба в движение, експлозивната сила на долните крайници, скоростната издръжливост и умението за управление на топката в стоеж имат най-голям принос за общата физическа и технико-тактическа подготовка на играчите.

Ключови думи: подрастващи баскетболисти, оптимизация, образователен и тренировъчен процес

Nedyalka Mavrudieva, Dinara Zhunisbek, Petko Mavrudiev, Milena Kuleva. **FACTORIAL STRUCTURE OF PHYSICAL DEVELOPMENT AND PHYSICAL ABILITY OF STUDENTS.** *Proceeding Book of the International Scientific Congress - Applied Sports Sciences – 2017.*

Introduction: The specific of the sports teacher work requires a good academic background and a certain level of physical fitness, sports and technical skills and movement culture. These facts underlie and provoke our interest in the presented issues. The Methodology of the survey is complex and includes: desk research of literature, teacher observation, testing, anthropometry, mathematical and statistical data processing and analysis. This survey was conducted during the academic year 2015/16. Objective of the study is detecting the factorial structure of physical development and physical ability of students, IV year in the NSA "Vassil Levski" – Sofia. Subject of the study are the signs of physical development and physical ability of students. Target group of the study: 48 students, IV year, Coaches' faculty and Teachers' faculty of the NSA. For the purpose of the study, a 9 indicators testing of students was conducted, carrying information about main signs of physical development and physical ability. The results from the study have been processed by variation and factor analysis. Results: Three main factors that characterize the specifics of the surveyed targeted group, have been outlined, which are explaining the total percentage of the starting dispersion of the studied process (67, 08%). Discussion and conclusions: The most important for the studied population students is the morphological factor, which shows high importance of: weight-lifting parameters and strength of upper limbs. On second place about the importance of physical fitness by the studied population are: speeding and speed-power capabilities of the lower limbs. On third place are: the speed-force abilities of abdominal and spinal muscles.

Keywords: students, factorial structure, physical development, physical ability.

Недялка Маврудиева, Динара Жунисбек, Петко Маврудиев, Милена Кулева.
**ФАКТОРНА СТРУКТУРА НА ФИЗИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И ФИЗИЧЕСКАТА
ДЕЕСПОСОБНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ.** *Сборник с доклади от Международен научен
конгрес - Приложни науки в спорта - 2017.*

Въведение: Спецификата на работата на учителя по спорт изисква добра академична подготовка и определено ниво на физическа подготовка, спортно-технически умения и двигателна култура. Тези факти са в основата и провокират интереса ни към представената проблематика. Методологията на изследването е комплексна и включва: документално проучване на литературни източници, наблюдение на учители, тестове, антропометрия, математическа и статистическа обработка и анализ на данни. Проучването е проведено през академичната 2015/16 година. Целта на изследването е откриване на факторната структура на физическото развитие и физическата дееспособност на учениците, IV курс в НСА "Васил Левски" - София. Предмет на изследването са признаците на физическото развитие и физическата дееспособност на студентите. Целева група на изследването: 48 студенти, IV курс, Треньорски факултет и Учителски факултет на НСА. За целите на изследването е проведено тестване на учениците по 9 показателя, което носи информация за основните признаци на физическото развитие и физическите способности. Резултатите от изследването са обработени чрез вариационен и факторен анализ. Резултати: Очертани са три основни фактора, характеризиращи особеностите на изследваната целева група, които обясняват общия процент от началната дисперсия на изследвания процес (67, 08%). Дискусия и заключения: Най-важен за изследваната популация ученици е морфологичният фактор, който показва голямо значение на: параметрите на вдигане на тежести и силата на горните крайници. На второ място по важност на физическата подготовка от изследваната съвкупност са: скоростните и скоростно-силовите възможности на долните крайници. На трето място са: скоростно-силовите способности на коремните и гръбначните мускули.

Ключови думи: ученици, факторна структура, физическо развитие, физически способности.

Tatiana Iancheva, Milena Kuleva. (2017). **GOAL ORIENTATION AND COPE WITH
SUCCESS IN SPORT.** *Proceeding Book of the International Scientific Congress - Applied
Sports Sciences – 2017.*

The subjective experience of success could lead to different kinds of behavior effects – from mobilization and psychic upheaval to self-reassurance, disorganization, and loss of activity. Regardless its great practical importance, the issue of cope with success is still not sufficiently explored. The aim of the present study is to examine the connections and interrelations among goal orientation, definition, determinants and consequences of success and the coping strategies used. The research was done among 115 competitors practicing different kinds of sport, divided into groups according to their age, gender and qualification. We used: 1) Specially developed

scale for examining the attitude towards success; 2) Task and Ego orientation in Sport Questionnaire (Duda & Nicholls, 1992), adapted for Bulgarian conditions (Domuschieva-Rogleva, 2003). The competitors define success mainly as confidence and self-proving. Mobilization and belief in one's abilities are dominant. The most significant factors for success are good preparation and input efforts. There are some negative consequences with some of the athletes – relaxation, insufficient efforts, and enhanced emotional reactions. The goal orientation towards the task and the cognitive engaged coping strategies are dominant. There are significant differences depending on gender, age and qualification. The relations between the researched indexes were outlined. The obtained results, as well as the established regularities point at the possibilities of mastering and regulating the negative consequences in the process of preparation, with certain purposeful, scientifically grounded influence, part of which are coping strategies.

Keywords: Success, Cope with success, Goal orientation, Task orientation, Ego orientation.

Татяна Янчева, Милена Кулева (2017). **ЦЕЛЕВА ОРИЕНТАЦИЯ И СПРАВЯНЕ С УСПЕХА В СПОРТА.** Сборник с доклади от Международен научен конгрес - Приложни науки в спорта - 2017.

Субективното преживяване на успеха може да доведе до различни видове поведенчески ефекти - от мобилизация и психически сътресения до самоувереност, дезорганизация и загуба на активност. Независимо от голямото си практическо значение, въпросът за справянето с успеха все още не е достатъчно проучен. Целта на настоящото изследване е да се проучат връзките и взаимовръзките между ориентацията към целта, определянето, детерминантите и последиците от успеха и използваните стратегии за справяне. Изследването е направено сред 115 състезатели, практикуващи различни видове спорт, разделени на групи според възрастта, пола и квалификацията им. Използвахме: 1) Специално разработена скала за изследване на нагласата към успеха; 2) Въпросник за ориентация към задачата и егото в спорта (Duda & Nicholls, 1992), адаптиран за българските условия (Домусчиева-Роглева, 2003). Състезателите определят успеха главно като увереност и себедоказване. Доминират мобилизацията и вярата в собствените възможности. Най-значимите фактори за успех са добрата подготовка и вложените усилия. Най-важните фактори за успех са добрата подготовка и положените усилия. При някои от спортистите се наблюдават негативни последици - отпускане, недостатъчни усилия и засилени емоционални реакции. Преобладават целевата ориентация към задачата и когнитивните ангажирани стратегии за справяне. Съществуват значителни разлики в зависимост от пола, възрастта и квалификацията. Очертани са връзките между изследваните показатели. Получените резултати, както и установените закономерности насочват към възможностите за овладяване и регулиране на негативните последици в процеса на подготовка с определено целенасочено, научно обосновано въздействие, част от което са стратегиите за справяне.

Ключови думи: Ключови думи: успех, справяне с успеха, ориентация към целта, ориентация към задачата, ориентация към егото.

Tatiana Iancheva, Milena Kuleva. (2017). **COPE WITH SUCCESS IN SPORT.** *Journal of Applied Sports Sciences. Vol.1*

A number of scientific studies in the field of sports psychology are aimed at revealing the reasons, factors and conditions, which lead to success. The other side of the problem – how we cope with success – remains underestimated. The effect of the subjective experience of success can lead to different behavior effects - from mobilization and psychic upsurge to self-reassurance, disorganization, and loss of activity. The consequences of success make the researchers examine their connection with different coping strategies. The aim of the present study is to examine how success is defined, how its determinants and consequences are interpreted, and what their connection with the applied coping strategies is. The research was done among 115 athletes, practicing different kinds of sport, divided into groups depending on their gender, age, and qualification. We used: 1) Specially developed scale for surveying the attitude to success; 2) Coping Orientations to Problems Experienced scale – COPE –1 (Carver, et al.,1989), adapted for Bulgarian conditions and optimized for sports practice (Georgiev et al., 2003). Athletes define success mainly as confidence and assertiveness. Mobilization and belief in one's abilities is dominant. The most important factors for success are good preparation and input efforts. There are some negative consequences with some of the athletes – remissness, insufficient efforts, enhanced emotional reactions. The leading ones are cognitively engaged coping strategies. There are significant differences depending on age, gender, and qualification. The dependences between the researched indexes were given. The obtained results and established regularities direct the attention to possibilities of control and regulation of the negative consequences in the process of preparation with appropriate purposeful, scientifically proven influences, part of which are the coping strategies.

Keywords: success, cope with success, sport, coping strategies.

Татяна Янчева, Милена Кулева. (2017). **СПРАВЯНЕ С УСПЕХА В СПОРТА.** *Journal of Applied Sports Sciences. Vol.1*

Редица научни изследвания в областта на спортната психология имат за цел да разкрият причините, факторите и условията, които водят до успех. Другата страна на проблема - как се справяме с успеха - остава недооценена. Ефектът от субективното преживяване на успеха може да доведе до различни поведенчески ефекти - от мобилизация и психически подем до самоувереност, дезорганизация и загуба на активност. Последиците от успеха карат изследователите да проучат връзката им с различните стратегии за справяне. Целта на настоящото изследване е да се проучи как се дефинира успехът, как се интерпретират неговите детерминанти и последици и каква е връзката им с прилаганите стратегии за справяне. Изследването е проведено сред 115 спортисти, практикуващи различни видове спорт, разделени на групи в зависимост от техния пол, възраст и квалификация. Използвахме: 1) Специално разработена скала за изследване на нагласата за успех; 2) Скала за ориентация към преживените проблеми - COPE -1 (Carver, et al.,1989),

адаптирана за българските условия и оптимизирана за спортната практика (Георгиев и др., 2003). Спортистите определят успеха главно като увереност и упоритост. Преобладава мобилизацията и вярата в собствените способности. Най-важните фактори за успех са добрата подготовка и вложените усилия. При някои от атлетите се наблюдават негативни последици - разсеяност, недостатъчни усилия, засилени емоционални реакции. Водещи са когнитивно ангажираните стратегии за справяне. Съществуват значителни разлики в зависимост от възрастта, пола и квалификацията. Посочени са зависимостите между изследваните показатели. Получените резултати и установените закономерности насочват вниманието към възможностите за контрол и регулиране на негативните последици в процеса на подготовка с подходящи целенасочени, научно доказани въздействия, част от които са стратегиите за справяне.

Ключови думи: успех, справяне с успеха, спорт, стратегии за справяне.

Милена Кулева. **СТЪПКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА СИГУРНОСТТА НА ТУРНИРИТЕ ПО ТЕНИС.** *Спорт и наука. Спорт и сигурност – 2014.*

Видовете заплахи за сигурността на състезателите не са новост. В доклада се разглеждат редица събития оставили своя отпечатък в спортната история, не се успехите на състезателите, а с техните трагедии. Разгледани са няколко събития случили се с тенисисти по време на състезания, като сред тях най-запомнящо се остава намушкването с нож на Моника Селеш през 1993 г. Нападенията са от различно естество - религиозни, политически, идолопоклоннически, финансово-икономически и социални, и за тях има много причини и предпоставки. Поради естеството на играта тенис, осигуряването на сигурност при големите турнири е по-различно. То е съобразено с поведението на публиката, височайшите гости (които обикновено стоят в ложи, близо до корта) и като цяло поради това, че спорта е индивидуален. Анализирани са различни видове системи, осигуряващи сигурност, които включват освен жива охрана, но и технически средства за контрол - скенери и сканиращи устройства за лицево разпознаване. Анализирани са и основните видове заплахи и техните специфики - тероризъм и хулиганство са сред водещите за сферата на тениса. Резултатите показват, че обикновено агресията на нападателите е отправена към състезатели от топ 5 на ранглиста. Използването на контрол от страна на доброволци за внасянето на различни предмети от публиката също е ключов момент. Като важно заключение може да се отбележи използването на технически средства за лицево разпознаване, както и осигуряването на обучени кучета при достъпа в спортното съоръжение е важен аспект, който осигурява сигурността и максималното удоволствие от спортната игра, както на състезателите, така и на публиката на мача.

Ключови думи: системи за сигурност, хулиганство, атака, тенис

Milena Kuleva. **STEPS TO INCREASE SECURITY AT TENNIS TOURNAMENTS.** *Sport and science. Sport and Security - 2014.*

The types of security threats to athletes are nothing new. The report looks at a number of events that have left their mark on sporting history, not with the successes of athletes but with their tragedies. The attacks are of different natures - religious, political, idolatrous, financial-economic, and social, and there are many reasons and prerequisites for them. Several events that happened to tennis players during competitions are examined, the most memorable being the stabbing of Monica Seles in 1993. Due to the nature of the game of tennis, providing security at major tournaments is different. It is tailored to the behavior of the crowd, the distinguished guests (who usually stand in boxes close to the court), and generally because the sport is individual. Different types of security systems are analyzed, including live security and technical means of control - scanners and scanning devices for facial recognition. The main types of threats and their specifics are also analyzed - terrorism and hooliganism are among the leading ones for the tennis sphere. The results show that the attackers' aggression is usually directed at players in the top 5 of the rankings. The use of control by volunteers to bring in various items from the audience is also key. As an important conclusion, it can be noted that the use of technical means of facial recognition, as well as the provision of trained dogs in the access to the sports facility is an important aspect that ensures the safety and maximum enjoyment of the sports game, both for the athletes and the audience of the match.

Keywords: security systems, hooliganism, attack, tennis

Milena Kuleva. (2012). **STUDY OF CONDITIONS FOR USE THE ROPE ACCESS AND TRAINING OF WORKERS IN THIS METHOD IN BULGARIA.** *Спорт и наука, извънреден брой . Sport, stress, adaptation – 2012*

Rope access work was widespread in the 1970s and 1980s. This paper presents the conditions and possibilities of the rope access method, which were investigated on the basis of a project with the European Union under the Leonardo da Vinci program. Legislative prerequisites and technical aspects of the implementation of the method are discussed. Most often, the method is used to access hard-to-reach places such as chimneys, communication antennas, working on tall buildings, etc. The report also examines the personnel who work through the method, with the main objective of also conducting an analysis of the market needs and training opportunities available in this high-risk profession. The following results can be pointed out from the study:

- the need to unify the training for practicing the method in different European countries.
- the need to create a unified regulating body of the profession due to its specificity as a high-risk profession.
- establishing mandatory modular training on an established program for those wishing to qualify or re-qualify.
- to work towards the exit from the "grey sector" of the personnel working through the method.

Keywords: training of trainers, rope access, need analysis, education, training.

Милена Кулева. (2012). **ИЗСЛЕДВАНЕ НА УСЛОВИЯТА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВЪЖЕН ДОСТЪП И ОБУЧЕНИЕ НА РАБОТЕЩИТЕ ПО ТОЗИ МЕТОД В БЪЛГАРИЯ.** Спорт и наука, извънреден брой . Спорт, стрес, адаптация - 2012 г.

Работата чрез въжен достъп е широко разпространена още през 70-те и 80-те години на 20 век. В доклада се представят условията и възможностите на метода за работа чрез въжен достъп, които са изследвани на база проект към Европейския съюз по програма "Леонардо да Винчи". Разгледани са законодателните предпоставки и техническите аспекти на прилагането на метода. Най-често метода се използва за достъп до труднодостъпни места като комини, комуникационни антени, работа на високи сгради и т.н. Доклада изследва и кадрите, които работят чрез метода, като основна цел е и провеждане на анализ на нуждите на пазара и възможностите, които се предлагат за обучение в тази високо-рискова професия.

От проведеното изследване могат да се посочат следните резултати:

- необходимост от унифициране на обучението за практикуване на метода в различните европейски държави.
- да се създаде единен регулиращ орган на професията, поради нейната специфика на високо-рискова професия.
- създаване на задължително модулно обучение по утвърдена програма за желаещите да се квалифицират или преквалифицират.
- да се работи в посока излизане от "сивия сектор" на кадрите работещи чрез способа.

Ключови думи: обучение на обучители, въжен достъп, анализ на нуждите, образование, обучение.

Daniela Dasheva, Stefka. Djobova, Milena Kuleva, Ani Antonova. (2007). **NATIONAL SPORTS ACADEMY IN THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE (STUDENT MOBILITY).** *Symposium Proceeding on Training Teachers of Physical Education and Sports in Bologna Process.*

Bulgaria's categorical position to join the European Union as a full-right member makes necessary for the National Sports Academy to join successfully the European education system. The adaptability of the educational activities at our Academy to the European and world tendencies in the development of the Sports science and its teaching methods is an important factor which enables students to acquire high-level knowledge, skills and abilities. The National Sports Academy "Vassil Levski" is one of the Bulgarian top-ten higher education institutes which have signed an institutional agreement with the European Commission to participate in the Socrates/Erasmus programme. This fact made it possible for 76 students of the Academy to study for one whole semester at leading European universities and gave the opportunity of 64 students completing their education in different European higher education institutes to have classes at the National Sports Academy's three faculties.

Даниела Дашева, Стефка Джобова, Милена Кулева, Ани Антонова. (2007). **НАЦИОНАЛНАТА СПОРТНА АКАДЕМИЯ В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО (СТУДЕНТСКА МОБИЛНОСТ).** *Сборник със симпозиум на тема "Обучение на учители по физическо възпитание и спорт в Болонския процес".*

Категоричната позиция на България да се присъедини към Европейския съюз като пълноправен член налага Националната спортна академия да се включи успешно в европейската образователна система. Адаптивността на учебната дейност в нашата академия към европейските и световните тенденции в развитието на спортната наука и методите на нейното преподаване е важен фактор, който дава възможност на студентите да придобият знания, умения и способности на високо ниво. Националната спортна академия "Васил Левски" е сред първите десет висши училища в България, които са подписали институционално споразумение с Европейската комисия за участие в програмата "Сократ/Еразъм". Този факт даде възможност на 76 студенти на Академията да се обучават в продължение на един цял семестър във водещи европейски университети и даде възможност на 64 студенти, завършващи образованието си в различни европейски висши училища, да имат занятия в трите факултета на Националната спортна академия.